

**A CAUSAL MODEL OF THAI WOMEN'S PHYSICAL ACTIVITY DURING SECOND TRIMESTER OF PREGNANCY****BUNGORN SUPAVITITPATANA 4637619 NRNS/D****Ph.D. (NURSING)****THESIS ADVISORY COMMITTEE: KOBKUL PHANCHAROENWOARKUL, Ph.D.,  
NITTAYA SINSUKSAI, Ph.D., THAVATCHAI VORAPONGSATHORN, Ph.D.,  
SEONAE YEO, Ph.D.****ABSTRACT**

At present, various studies have confirmed that regular physical activity during pregnancy is beneficial for women's physical and psychological health. However, it has also been found that most women significantly reduce their physical activity during pregnancy due to many barrier factors. The purpose of this cross-sectional descriptive study was to examine the relationships, based on the Theory of Planned Behavior's constructs, among indirect and direct attitudes toward physical activity, indirect and direct subjective norms, indirect and direct perceived behavioral control, intention, and physical activity behavior during the second trimester of pregnancy. A path analysis was used to estimate the parameters of the hypothesized causal model. The sample of this study consisted of 272 pregnant women of Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital and the Health Promotion Hospital. Statistical analyses for descriptives and path analysis were conducted by using SPSS version 11.5 and LISREL 8.53 programs.

The results indicated that indirect attitude toward physical activity ( $\beta = 0.13$ ,  $p < .01$ ), indirect subjective norm ( $\beta = 0.24$ ,  $p < .001$ ) and indirect perceived behavioral control ( $\beta = 0.18$ ,  $p < .001$ ) had a significant positive indirect influences on intention via attitude, subjective norms, and perceived behavioral control, respectively. Attitude, subjective norms, and perceived behavioral control had a significant positive direct influence on intention ( $\beta = 0.14$ ,  $p < .01$ ;  $\beta = 0.26$ ,  $p < .001$ ;  $\beta = 0.20$ ,  $p < .001$ , respectively). Indirect subjective norms, subjective norms and perceived behavioral control each had a significant positive indirect influence on physical activity behavior via intention ( $\beta = 0.03$ ,  $p < .05$ ;  $\beta = 0.04$ ,  $p < .05$ ;  $\beta = 0.03$ ,  $p < .05$ , respectively). Intention had a significant positive direct influence on physical activity behavior ( $\beta = 0.14$ ,  $p < .05$ ).

The findings partially supported the Theory of Planned Behavior by providing an empirical explanation of women's physical activity behavior during the second trimester of pregnancy. These findings enhance a better understanding and add to the knowledge base of the Theory of Planned Behavior for developing appropriate intervention programs in the future.

**KEY WORDS: PREGNANT WOMEN / PHYSICAL ACTIVITY / INTENTION /  
THEORY OF PLANNED BEHAVIOR'S CONSTRUCTS**

197 pages

แบบจำลองเชิงสาเหตุของการทำกิจกรรมทางกายของสตรีไทยในระยะเวลาไตรมาสที่สองของการตั้งครรภ์  
A CAUSAL MODEL OF THAI WOMEN'S PHYSICAL ACTIVITY DURING SECOND TRIMESTER OF PREGNANCY

บิ่งอร สุภวิทพัฒนา 4637619 NRNS/D

ปร.ด. (การพยาบาล)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล, Ph.D., นิตยา สิ้นสุกใส, Ph.D.,  
ธวัชชัย วรพงษ์ธร, Ph.D., SEONAE YEO, Ph.D.

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันผลจากการศึกษาวิจัยส่วนใหญ่ยืนยันว่าการทำกิจกรรมทางกายอย่างสม่ำเสมอในขณะที่ตั้งครรภ์มีประโยชน์ต่อสุขภาพทางกายและจิตใจของสตรีตั้งครรภ์ อย่างไรก็ตามก็ตีพบว่าสตรีส่วนใหญ่เมื่อตั้งครรภ์มักจะลดกิจกรรมทางกายลงอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยหลายประการที่สตรีตั้งครรภ์คิดว่าเป็นอุปสรรคต่อการทำกิจกรรมดังกล่าว การศึกษาวิจัยเชิงบรรยายครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการทำกิจกรรมทางกายของสตรีที่อยู่ในระยะเวลาไตรมาสที่สองของการตั้งครรภ์โดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมที่มีการวางแผน (The Theory of Planned Behavior) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลโดยหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของอิทธิพลโดยอ้อมและโดยตรงระหว่างตัวแปร ความเชื่อเกี่ยวกับการทำกิจกรรมทางกาย (Indirect attitude toward physical activity) ความเชื่อในบรรทัดฐานของบุคคลสำคัญ (Indirect subjective norms) ความเชื่อในความสามารถควบคุมให้ทำพฤติกรรม (Indirect perceived behavioral control) ทศนคติ (Attitude) บรรทัดฐานของบุคคลสำคัญ (Subjective Norms) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) ความตั้งใจที่จะทำกิจกรรมทางกาย (Intention) และการทำกิจกรรมทางกาย (Physical Activity) ในระยะเวลาไตรมาสที่สองของการตั้งครรภ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ สตรีตั้งครรภ์ที่อยู่ในระยะเวลาไตรมาสสองที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่ จำนวน 272 ราย ทำการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุ (Path Analysis) โดยใช้โปรแกรม SPSS และ LISREL 8.53

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยอ้อมทางบวกต่อความตั้งใจที่จะทำกิจกรรมทางกายได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับการทำกิจกรรมทางกาย ( $\beta = 0.13, p < .01$ ) ความเชื่อในบรรทัดฐานของบุคคลสำคัญ ( $\beta = 0.24, p < .001$ ) และความเชื่อในความสามารถควบคุมให้ทำพฤติกรรม ( $\beta = 0.18, p < .001$ ) สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงทางบวกต่อความตั้งใจที่จะทำกิจกรรมทางกายได้แก่ ทศนคติ บรรทัดฐานของบุคคลสำคัญและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ( $\beta = 0.14, p < .01$ ;  $\beta = 0.26, p < .001$ ;  $\beta = 0.20, p < .001$ ) ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยอ้อมทางบวกต่อการทำกิจกรรมทางกายโดยผ่านความตั้งใจได้แก่ ความเชื่อในบรรทัดฐานของบุคคลสำคัญ บรรทัดฐานของบุคคลสำคัญและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ( $\beta = 0.03, p < .05$ ;  $\beta = 0.04, p < .05$ ;  $\beta = 0.03, p < .05$ ) ความตั้งใจมีอิทธิพลโดยตรงทางบวกต่อการทำกิจกรรมทางกาย ( $\beta = 0.14, p < .05$ )

ผลการศึกษาครั้งนี้สนับสนุนทฤษฎีพฤติกรรมที่มีการวางแผนบางส่วนกล่าวคือ สามารถอธิบายความตั้งใจที่จะทำกิจกรรมทางกายและการทำกิจกรรมทางกายของสตรีที่อยู่ในระยะที่สองของการตั้งครรภ์ได้บางส่วน และจากผลการศึกษาครั้งนี้ยังทำให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจการทำกิจกรรมทางกายของสตรีตั้งครรภ์ได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มความรู้อันเกี่ยวกับทฤษฎีพฤติกรรมที่มีการวางแผน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาโปรแกรมสำหรับส่งเสริมให้สตรีตั้งครรภ์ทำกิจกรรมทางกายได้อย่างเหมาะสมต่อไปในอนาคต